

2024/1264

30.4.2024

NARIADENIE RADY (EÚ) 2024/1264

z 29. apríla 2024,

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 126 ods. 14 druhý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ⁽²⁾,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Koordinácia hospodárskych politík členských štátov v Únii, ako sa stanovuje v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), zahŕňa dodržiavanie hlavných zásad, ktorými sú stabilné ceny, zdravé verejné financie a menové podmienky a udržateľná platobná bilancia.
- (2) Rámec správy hospodárskych záležitostí Únie, ktorý zahŕňa prepracovaný systém koordinácie politík a dohľadu nad hospodárskymi politikami členských štátov, usmerňuje členské štáty pri dosahovaní ich cieľov v oblasti hospodárskej a fiškálnej politiky. Tento rámec správy hospodárskych záležitostí pomohol od Zmluvy o Európskej únii ⁽³⁾ podpísanej v Maastrichte 7. februára 1992 dosiahnuť makroekonomickú konvergenciu, zabezpečiť zdravé verejné financie a riešiť makroekonomické nerovnováhy. Rámec správy hospodárskych záležitostí vytvoril spolu so spoločnou menovou politikou a spoločnou menou v eurozóne podmienky pre hospodársku stabilitu, udržateľný a inkluzívny hospodársky rast a vyššiu zamestnanosť občanov Únie.
- (3) Pakt stability a rastu (PSR), ktorý pôvodne pozostával z nariadení Rady (ES) č. 1466/97 ⁽⁴⁾ a (ES) č. 1467/97 ⁽⁵⁾ a uznesenia Európskej rady zo 17. júna 1997 ⁽⁶⁾, je založený na ciele, ktorým sú zdravé a udržateľné verejné financie ako prostriedok posilnenia podmienok pre cenovú stabilitu a silný, udržateľný a inkluzívny rast opierajúci sa o finančnú stabilitu, čím sa podporuje dosiahnutie cieľov Únie v oblasti udržateľného rastu a zamestnanosti.
- (4) Členské štáty sú v tretej etape hospodárskej a menovej únie podľa článku 126 ods. 1 ZFEÚ zaviazané vyhnúť sa nadmernému štátnemu deficitu.
- (5) Rámec správy hospodárskych záležitostí Únie by sa mal prispôbiť tak, aby lepšie zohľadňoval zvýšenú rôznorodosť fiškálnych pozícií, verejného dlhu a hospodárskych výziev ako aj iných zraniteľných miest členských štátov. Dôrazná reakcia na pandémiu ochorenia COVID-19 v príslušných oblastiach politiky sa ukázala ako vysoko účinná pri zmiernení hospodárskych a sociálnych dôsledkov krízy spôsobenej touto pandémiou, ale mala za následok značné zvýšenie dlhového pomeru verejného aj súkromného sektora, čím sa zdôraznil význam znížovania tohto dlhového pomeru a deficitov na obozretnú úroveň, a to postupným, realistickým a udržateľným spôsobom, ktorým sa podporuje rast a zabezpečuje priestor pre proticyklické politiky a riešenie makroekonomických nerovnováh, pričom je potrebné venovať náležitú pozornosť aj cieľom v oblasti zamestnanosti a sociálnej

⁽¹⁾ Stanovisko z 23. apríla 2024 (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 290, 18.8.2023, s. 17.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 191, 29.7.1992, s. 1.

⁽⁴⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6).

⁽⁶⁾ Uznesenie Európskej rady o Pakte stability a rastu (Amsterdam) zo 17. júna 1997 (Ú. v. ES C 236, 2.8.1997, s. 1).

oblasti. Zároveň by sa mal upraviť rámec správy hospodárskych záležitostí Únie tak, aby pomohol riešiť strednodobé a dlhodobé výzvy, ktorým Únia čelí, ako je dosiahnutie spravodlivej digitálnej a zelenej transformácie vrátane klimatických cieľov stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 ⁽⁷⁾, zaistenie energetickej bezpečnosti, podpora otvorenej strategickej autonómie, riešenie demografických zmien, posilňovanie sociálnej a hospodárskej odolnosti a udržateľnej konvergencie a implementácia Strategického kompasu pre bezpečnosť a obranu, pričom to všetko si v nadchádzajúcich rokoch vyžaduje reformy a udržateľnú vysokú úroveň investícií.

- (6) Prostredníctvom rámca správy hospodárskych záležitostí Únie by sa mali podporovať zdravé a udržateľné verejné financie a udržateľný a inkluzívny rast, a preto by sa malo rozlišovať medzi členskými štátmi tak, že sa zohľadnia ich výzvy v oblasti verejného dlhu a hospodárske výzvy a že sa jednotlivým krajinám umožnia špecifické viacročné fiškálne trajektórie, pričom sa zabezpečí účinný mnohostranný dohľad a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania.
- (7) V záujme zabezpečenia transparentného a spoločného rámca Únie založeného na referenčných hodnotách uvedených v článku 126 ods. 2 ZFEÚ a v Protokole (č. 12) o postupe pri nadmernom deficite, ktorý tvorí prílohu k ZEÚ a ZFEÚ (ďalej len „Protokol (č. 12)“), by zároveň posilnené presadzovanie pravidiel, ktoré je základom mnohostranného dohľadu, malo byť nevyhnutným protipólom rámca dohľadu založeného na riziku, ktorý umožňuje rozličné fiškálne trajektórie pre jednotlivé krajiny.
- (8) V snahe zjednodušiť fiškálny rámec Únie a zvýšiť transparentnosť by ako základ pre stanovenie fiškálnej trajektórie a uskutočňovanie ročného fiškálneho dohľadu pre každý členský štát mal slúžiť jediný operačný ukazovateľ založený na udržateľnosti dlhovej služby. Tento jediný operačný ukazovateľ by mal byť založený na čistých primárnych výdavkoch financovaných z vnútroštátnych zdrojov, t. j.: výdavkoch verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, ako aj cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti. V súlade s usmerňujúcimi zásadami, ktoré Komisia používa na klasifikáciu transakcií ako jednorazových a iných dočasných opatrení, by sa tieto jednorazové a iné dočasné opatrenia mali vylúčiť z ukazovateľa čistých výdavkov. Uvedený ukazovateľ, ktorý nie je ovplyvnený fungovaním automatických stabilizátorov a iných výkyvov výdavkov mimo priamej kontroly vlády, poskytuje priestor pre proticyklickú makroekonomickú stabilizáciu.
- (9) Postup pri nadmernom deficite v prípade prekročovania referenčnej hodnoty deficitu vo výške 3 % hrubého domáceho produktu (HDP) uvedenej v článku 126 ods. 2 ZFEÚ a v Protokole č. 12 je osvedčeným prvkom rámca fiškálneho dohľadu Únie, ktorý účinne ovplyvňuje fiškálnu politiku v členských štátoch.
- (10) V záujme posilnenia postupu pri nadmernom deficite v prípade prekročovania dlhového kritéria 60 % HDP uvedeného v článku 126 ods. 2 ZFEÚ a v Protokole č. 12 by sa mal klásť dôraz na odchýlky od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 ⁽⁸⁾.
- (11) Podľa nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mohla na základe odporúčania Komisie povoliť členským štátom odchýliť sa od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou podľa uvedeného nariadenia v prípade prudkého hospodárskeho poklesu v celej eurozóne alebo Únii alebo v prípade výnimočných okolností mimo kontroly vlády s výrazným vplyvom na verejné financie dotknutého členského štátu za predpokladu, že to zo strednodobého hľadiska neohrozí fiškálnu udržateľnosť. V dôsledku toho by takáto odchýlka nemala byť zaznamenaná v kontrolnom účte, ani viesť k začatiu postupu pri nadmernom deficite na základe dlhu.
- (12) Komisia by pri posudzovaní toho, či existuje nadmerný deficit podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ, mala zohľadňovať všetky závažné faktory. Za kľúčový pritažujúci faktor by sa mali považovať značné problémy súvisiace s verejným dlhom v dotknutom členskom štáte.

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

- (13) Vzhľadom na rastúce geopolitické napätie a bezpečnostné výzvy a tomu zodpovedajúcu potrebu členských štátov budovať svoje spôsobilosti by sa zvýšenie štátnych investícií do obrany v prípade potreby malo považovať za závažný faktor pri posudzovaní existencie nadmerného deficitu v súlade s článkom 126 ods. 3 ZFEÚ. Tento faktor by sa mohol posudzovať na základe priemerov Únie, strednodobých trendov alebo iných relevantných ukazovateľov, a to aj so zreteľom na štatistické pravidlá týkajúce sa času zaznamenávania výdavkov na vojenské vybavenie.
- (14) Na to, aby Komisia mohla sledovať skutočné odchýlky od trajektórie vývoja čistých výdavkov, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2024/1263, by mala zriadiť pre každý členský štát kontrolný účet s cieľom sledovať ročné odchýlky. Informácie na kontrolnom účte by mali byť základom opatrení na presadzovanie pravidiel. Konkrétne, Komisia by mala vypracovať správu v súlade s článkom 126 ods. 3 ZFEÚ, keď pomer štátneho dlhu k HDP prekračuje referenčnú hodnotu, rozpočtová pozícia nie je takmer vyrovnaná alebo prebytková a keď odchýlky zaznamenané na kontrolnom účte členského štátu prekračujú stanovené ročné alebo kumulatívne prahové hodnoty. Rozpočtová pozícia sa považuje za takmer vyrovnanú, ak celkový deficit verejných financií nepresahuje 0,5 % HDP.
- (15) Nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov v rámci postupu pri nadmernom deficite by mala znížiť deficit verejných financií alebo ho udržať pod referenčnou hodnotou 3 % HDP uvedenou v článku 126 ods. 2 ZFEÚ a Protokole (č. 12) v lehote stanovenej Radou. Nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov v rámci postupu pri nadmernom deficite by bola v zásade trajektória, ktorú pôvodne stanovila Rada, pričom by sa zohľadnila potreba zabezpečiť minimálnu štrukturálnu úpravu vo výške 0,5 percentuálneho bodu HDP v prípade porušenia kritéria deficitu alebo potreba napraviť odchýlku od tejto trajektórie spravidla v prípade porušenia dlhového kritéria. Ak by táto pôvodná trajektória už nebola z dôvodu objektívnych okolností uskutočniteľná, Rada by mala mať možnosť stanoviť inú trajektóriu v rámci postupu pri nadmernom deficite.
- (16) Rada by pri členských štátoch, na ktoré sa uplatňuje postup pri nadmernom deficite, stále mala mať možnosť na základe odporúčania Komisie predĺžiť lehotu na nápravu nadmerného deficitu v prípade prudkého hospodárskeho poklesu v celej eurozóne alebo Únii podľa nariadenia (EÚ) 2024/1263 alebo v prípade výnimočných okolností mimo kontroly vlády s výrazným vplyvom na verejné financie jednotlivého členského štátu v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1263 a za predpokladu, že to zo strednodobého hľadiska neohrozí fiškálnu udržateľnosť.
- (17) Konkrétne ustanovenia nariadenia (ES) č. 1467/97 týkajúce sa príspevkov do druhého piliera dôchodkových systémov by sa mali vypustiť, pretože v trajektórii vývoja čistých výdavkov, ktorú stanovila Rada, by už mali byť zohľadnené straty príjmov súvisiace s takýmito príspevkami.
- (18) Nezávislé fiškálne inštitúcie preukázali svoju schopnosť podporovať fiškálnu disciplínu a posilňovať dôveryhodnosť verejných financií členských štátov. V záujme posilnenia zodpovednosti členských štátov by sa mala v reformovanom rámci správy hospodárskych záležitostí Únie zachovať poradná úloha nezávislých fiškálnych inštitúcií s cieľom postupne budovať ich kapacity. V rámci správy hospodárskych záležitostí Únie by mala významnejšiu poradnú úlohu zohrávať stála a nezávislejšia Európska fiškálna rada.
- (19) Mali by sa stanoviť jasné podmienky pre zrušenie postupov pri nadmernom deficite. Pri zrušení by sa malo vyžadovať, aby sa deficit dôveryhodne udržal pod referenčnou hodnotou 3 % HDP uvedenou v článku 126 ods. 2 ZFEÚ a Protokole č. 12, a pri postupe pri nadmernom deficite na základe dlhu, aby členský štát preukázal súlad s trajektóriou vývoja čistých výdavkov v rámci postupu pri nadmernom deficite.
- (20) Pri pokutách stanovených v článku 126 ods. 11 ZFEÚ by sa nemala stanovovať minimálna výška, ale tieto pokuty by sa mali kumulovať až do prijatia účinných opatrení, aby predstavovali skutočný stimul na plnenie upozornení adresovaných členským štátom v rámci postupu pri nadmernom deficite v súlade s článkom 126 ods. 9 ZFEÚ.
- (21) Toto nariadenie je spolu s nariadením (EÚ) 2024/1263 a smernicou Rady (EÚ) 2024/1265⁽⁹⁾, súčasťou jedného balíka. Týmto tromi legislatívnymi aktmi spoločne (ďalej spoločne len „reforma rámca správy hospodárskych záležitostí“) sa reformuje rámec správy hospodárskych záležitostí Únie tým, že sa do práva Únie začleňuje obsah hlavy III (Rozpočtová dohoda) Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii⁽¹⁰⁾ z 2. marca 2012 v súlade s článkom 16 uvedenej zmluvy. Vychádzajúc zo skúseností s vykonávaním Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii členskými štátmi sa v v reforme rámca správy hospodárskych

⁽⁹⁾ Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁽¹⁰⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/20399/st00tscg26_en12.pdf.

záležitostí zachováva strednodobá orientácia rozpočtovej dohody ako nástroj na dosiahnutie rozpočtovej disciplíny a podporu rastu. Táto reforma rámca správy hospodárskych záležitostí zahŕňa posilnený rozmer zameriavania sa na situáciu v jednotlivých krajinách, ktorý má za cieľ posilniť zodpovednosť členských štátov, a to aj zachovaním poradnej úlohy nezávislých fiškálnych inštitúcií, čo v podstate vychádza zo spoločných zásad rozpočtovej dohody týkajúcich sa vnútroštátnych fiškálnych korekčných mechanizmov, ktoré navrhla Komisia vo svojom oznámení z 20. júna 2012 v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii. Analýza výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení na účely celkového posúdenia súladu požadovaného v rozpočtovej dohode je stanovená v nariadení (EÚ) 2024/1263. Podobne ako v rozpočtovej dohode sú dočasné odchýlky od strednodobého plánu povolené len za výnimočných okolností v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1263 a v súlade s ustanoveniami o kontrolnom účte. Podobne ako pri rozpočtovej dohode by sa v prípade značných odchýlok od strednodobého plánu mali zaviesť opatrenia na nápravu týchto odchýlok počas vymedzeného obdobia. Reformou rámca správy hospodárskych záležitostí sa posilňuje fiškálny dohľad a postupy presadzovania pravidiel s cieľom plniť záväzok podporovať zdravé a udržateľné verejné financie a udržateľný a inkluzívny rast. Reformou rámca správy hospodárskych záležitostí sa teda zachovávajú základné ciele stanovené v rozpočtovej dohode, ktorými sú rozpočtová disciplína a udržateľnosť dlhovej služby.

- (22) Pre členské štáty, na ktoré sa uplatňuje postup pri nadmernom deficite, keď reformovaný rámec nadobudne účinnosť, sú potrebné prechodné ustanovenia. Odporúčania podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ a upozornenia podľa článku 126 ods. 9 ZFEÚ, ktoré boli prijaté pred nadobudnutím účinnosti tohto pozmeňujúceho nariadenia, treba prepracovať tak, aby boli zosúladené so zmenenými ustanoveniami nariadenia (ES) č. 1467/97. To by Rade umožnilo stanoviť nápravnú trajektóriu vývoja čistých výdavkov v súlade s novými ustanoveniami pre členské štáty, ktoré prijali opatrenia, bez eskalovania postupu pri nadmernom deficite.
- (23) Keďže pravidlá postupu pri nadmernom deficite založeného na deficite zostávajú nezmenené s minimálnym ročným štrukturálnym zlepšením vo výške aspoň 0,5 % HDP ako referenčnej hodnoty, vzhľadom na výrazne zmenené prostredie úrokových sadzieb môže Komisia na prechodné obdobie rokov 2025, 2026 a 2027 – s cieľom neohroziť pozitívne účinky Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241⁽¹¹⁾ – upraviť referenčnú hodnotu tak, aby sa v nej pri stanovovaní navrhovaného nápravného postupu týkajúceho sa prvého strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu na rok 2025, 2026 a 2027 v rámci postupu pri nadmernom deficite zohľadnilo zvýšenie úrokových platieb, za predpokladu, že dotknutý členský štát vysvetlí, ako zabezpečí vykonanie reforiem a investícií zodpovedajúcich hlavným výzvam identifikovaným v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, a rieši spoločné priority Únie stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1263, a to v súlade s cieľom dosiahnuť zelenú a digitálnu transformáciu a vybudovať obranné spôsobilosti.
- (24) Nariadenie (ES) č. 1467/97 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (25) Vzhľadom na existujúci termín v rámci Paktu stability a rastu, toto nariadenie by z dôvodu naliehavosti malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 1467/97 sa mení takto:

1. Články 1 a 2 sa nahrádzajú takto:

„Článok 1

1. Týmto nariadením sa stanovujú ustanovenia na urýchlenie a objasnenie vykonávania postupu pri nadmernom deficite. Cieľom postupu pri nadmernom deficite je zabrániť nadmerným deficitom verejných financií a v prípade ich výskytu urýchlene uskutočniť ich nápravu, pričom dodržiavanie rozpočtovej disciplíny sa skúma na základe kritéria deficitu verejných financií a kritéria dlhu verejnej správy.

⁽¹¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

2. Na účely tohto nariadenia pojem ‚zúčastnené členské štáty‘ znamená tie členské štáty, ktorých menou je euro.
3. Uplatňujú sa vymedzenia pojmov v článku 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 (*).

Článok 2

1. Prekročenie referenčnej hodnoty deficitu verejných financií sa považuje za výnimočné v súlade s článkom 126 ods. 2 písm. a) druhou zarážkou Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ak vyplynula z existencie prudkého hospodárskeho poklesu v celej eurozóne alebo Únii zistenej Radou v súlade s článkom 25 nariadenia (EÚ) 2024/1263 alebo z výnimočných okolností mimo kontroly vlády s výrazným vplyvom na verejné financie dotknutého členského štátu v súlade s článkom 26 uvedeného nariadenia.

Okrem toho sa prekročenie referenčnej hodnoty považuje za dočasné, keď rozpočtové prognózy poskytnuté Komisiou naznačujú, že deficit klesne pod referenčnú hodnotu po pominutí prudkého hospodárskeho poklesu alebo výnimočných udalostí uvedených v prvom pododseku.

2. Ak pomer verejného dlhu k hrubému domácomu produktu (HDP) prekračuje referenčnú hodnotu, považuje sa za pomer, ktorý sa dostatočne znižuje a vyhovujúcim tempom sa približuje k referenčnej hodnote v súlade s článkom 126 ods. 2 písm. b) ZFEÚ, ak dotknutý členský štát dodržiava svoju trajektóriu vývoja čistých výdavkov stanovenú Radou.

Komisia vypracuje správu v súlade s článkom 126 ods. 3 ZFEÚ, keď pomer verejného dlhu k HDP prekročí referenčnú hodnotu, rozpočtová pozícia nie je takmer vyrovnaná alebo prebytková a keď odchýlky zaznamenané na kontrolnom účte členského štátu prekročia:

- a) buď 0,3 percentuálneho bodu HDP ročne;
- b) alebo 0,6 percentuálneho bodu HDP kumulatívne.

3. Komisia zohľadní pri vypracovávaní správy podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ všetky závažné faktory, ako sú uvedené v uvedenom článku, pokiaľ významne ovplyvňujú posudzovanie dodržiavania kritérií deficitu a dlhu dotknutým členským štátom.

Do správy uvedenej v článku 126 ods. 3. ZFEÚ sa náležite premieta:

- a) závažnosť problémov súvisiacich s verejným dlhom na základe metodiky uvedenej v článku 10 nariadenia (EÚ) 2024/1263, vývoj pozície verejného dlhu a jeho financovania a súvisiace rizikové faktory, najmä štruktúra splatnosti, menová denominácia dlhu a podmienené záväzky vrátane akýchkoľvek implicitných záväzkov súvisiacich so starnutím obyvateľstva a súkromným dlhom;
- b) vývoj strednodobých rozpočtových pozícií, vrátane najmä veľkosti skutočnej odchýlky od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou v ročnom aj kumulatívnom vyjadrení meraných na základe kontrolného účtu;
- c) vývoj strednodobej hospodárskej pozície vrátane potenciálneho rastu, vývoj inflácie a cyklický vývoj v porovnaní s predpokladmi, z ktorých vychádza trajektória vývoja čistých výdavkov stanovená Radou;
- d) pokrok v uskutočňovaní reforiem a investícií, a to najmä politík zameraných na prevenciu a nápravu makroekonomických nerovnováh a politík zameraných na vykonávanie spoločnej stratégie Únie pre rast a zamestnanosť vrátane tých, ktoré sú podporované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 (**), a celková kvalita verejných financií, najmä účinnosť národných rozpočtových rámcov;
- e) v prípade potreby zvýšenie štátnych investícií do obrany, aj vzhľadom na čas zaznamenávania výdavkov na vojenské vybavenie.

Komisia náležite a presne zohľadňuje všetky ostatné faktory, ktoré sú podľa názoru dotknutého členského štátu závažné z hľadiska komplexného posúdenia dodržiavania kritérií deficitu a dlhu a ktoré členský štát predložil Rade a Komisii. V tejto súvislosti sa musí osobitná pozornosť venovať finančným príspevkom na posilnenie medzinárodnej solidarity a dosahovanie spoločných priorít Únie uvedených v článku 13 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

4. Rada a Komisia vykonávajú vyvážené celkové posúdenie všetkých závažných faktorov, najmä rozsahu, v ktorom tieto faktory ako pritažujúce alebo zmiernujúce ovplyvňujú posúdenie dodržiavania kritérií deficitu alebo dlhu. Ak členský štát čelí závažným problémom súvisiacim s verejným dlhom, ako sa uvádza v odseku 3 druhom pododseku písm. a) tohto článku, považuje sa to za kľúčový pritažujúci faktor. Priaznivý cyklický hospodársky, rozpočtový a finančný vývoj sa nepovažuje za zmiernujúci faktor, zatiaľ čo nepriaznivý vývoj možno považovať za zmiernujúci faktor.

Ak je pri posudzovaní dodržiavania referenčnej hodnoty na základe kritéria deficitu pomer dlhu verejnej správy k HDP vyšší než referenčná hodnota, uvedené faktory sa berú do úvahy v rámci postupov vedúcich k rozhodnutiu o existencii nadmerného deficitu podľa článku 126 ods. 4, 5 a 6 ZFEÚ len v prípade, keď je pred zohľadnením týchto závažných faktorov v plnej miere splnená dvojité podmienka základnej zásady – a to, že deficit verejnej správy zostáva na úrovni blízko referenčnej hodnoty a prekročenie referenčnej hodnoty stanovenej pre tento deficit je dočasné.

Uvedené faktory sa však zohľadňujú v rámci postupov vedúcich k rozhodnutiu o existencii nadmerného deficitu pri posudzovaní dodržania referenčnej hodnoty na základe dlhového kritéria.

5. Ak je členským štátom umožnené odchyliť sa od ich trajektórie vývoja čistých výdavkov podľa článku 25 a článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1263, Komisia a Rada sa vo svojom posúdení môžu rozhodnúť, že nevyvodí záver o existencii nadmerného deficitu.

6. Ak Rada konajúca podľa článku 126 ods. 6 ZFEÚ rozhodne, že v členskom štáte existuje nadmerný deficit, Rada a Komisia v nasledujúcich procesných krokoch článku 126 ZFEÚ zohľadnia závažné faktory uvedené v odseku 3 tohto článku, keďže tieto faktory majú vplyv na situáciu dotknutého členského štátu, vrátane tých, ktoré sú uvedené v článku 5 ods. 2 tohto nariadenia, najmä pri určovaní lehoty na nápravu nadmerného deficitu a pri jej prípadnom predĺžení. Tieto závažné faktory sa však nezohľadňujú v prípade rozhodnutia Rady podľa článku 126 ods. 12 ZFEÚ o zrušení niektorých alebo všetkých svojich rozhodnutí podľa článku 126 ods. 6 až 9 a ods. 11 ZFEÚ.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

(**) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).“

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

1. Do dvoch týždňov po tom, ako Komisia prijala správu vydanú v súlade s článkom 126 ods. 3 ZFEÚ, Hospodársky a finančný výbor vypracuje stanovisko v súlade s článkom 126 ods. 4 ZFEÚ.

2. Ak sa Komisia pri úplnom zohľadnení stanoviska uvedeného v odseku 1 tohto článku domnieva, že nadmerný deficit existuje, predloží v súlade s článkom 126 ods. 5 a 6 ZFEÚ stanovisko a návrh Rade a informuje o tom Európsky parlament.

3. Rada rozhoduje o existencii nadmerného deficitu v súlade s článkom 126 ods. 6 ZFEÚ spravidla do štyroch mesiacov od termínov na poskytovanie informácií stanovených v článku 3 ods. 2 a 3 nariadenia Rady (ES) č. 479/2009 (*). Ak Rada rozhodne, že nadmerný deficit existuje, dotknutému členskému štátu v tom istom čase adresuje odporúčania v súlade s článkom 126 ods. 7 ZFEÚ. Rada zverejní svoje rozhodnutia podľa článku 126 ods. 6 ZFEÚ.

4. V odporúčaní Rady prijatom v súlade s článkom 126 ods. 7 ZFEÚ sa stanovuje maximálna lehota šiestich mesiacov, počas ktorej má dotknutý členský štát prijať účinné opatrenia. Ak si to závažnosť situácie vyžaduje, môže byť lehota na prijatie účinných opatrení tri mesiace. V odporúčaní Rady sa stanovuje aj lehota na nápravu nadmerného deficitu.

Rada vo svojom odporúčaní takisto požiada členský štát, aby vykonal nápravnú trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ktorou sa zabezpečí, aby deficit verejných financií zostal pod referenčnou hodnotou alebo sa znížil pod danú hodnotu a udržal sa pod ňou v lehote stanovenej v odporúčaní.

Ak sa začal postup pri nadmernom deficite na základe kritéria deficitu, v rokoch, keď sa očakáva, že deficit verejných financií prekročí referenčnú hodnotu, musí byť nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov v súlade s referenčnou hodnotou, t. j. minimálnou ročnou štrukturálnou úpravou vo výške najmenej 0,5 % HDP.

Ak sa postup pri nadmernom deficite začal na základe dlhového kritéria, nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov musí byť aspoň taká náročná ako trajektória vývoja čistých výdavkov stanovená Radou v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 a spravidla koriguje kumulované odchýlky kontrolného účtu v lehote stanovenej Radou.

5. Dotknutý členský štát v lehote stanovenej v odseku 4 tohto článku podáva Rade a Komisii správu o opatreniach, ktoré prijal v reakcii na odporúčanie Rady podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ. Správa musí obsahovať ciele týkajúce sa výdavkov a príjmov verejnej správy a diskrečných opatrení na strane výdavkov aj na strane príjmov v súlade s odporúčaniami Rady, ako aj informácie o prijatých opatreniach a povahe opatrení zameraných na dosiahnutie cieľov. Členský štát túto správu zverejňuje. Členský štát môže vyzvať príslušnú nezávislú fiškálnu inštitúciu, aby vypracovala nezáväznú samostatnú správu o dostatočnosti prijatých a plánovaných opatrení vzhľadom na ciele.

6. Rada môže na základe odporúčania Komisie rozhodnúť o prijatí revidovaného odporúčania podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ, ak:

- a) sa v reakcii na takéto odporúčanie prijali účinné opatrenia a uplatňujú sa podmienky uvedené v článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1263 alebo
- b) sa uplatňujú podmienky uvedené v článku 25 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Revidovaným odporúčaním sa môže najmä predĺžiť lehota na nápravu nadmerného deficitu, spravidla o rok.“

(*) Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 1).“

3. Článok 4 sa nahrádza takto:

„Článok 4

1. Rada pri zvažovaní toho, či sa v reakcii na jej odporúčanie vydané v súlade s článkom 126 ods. 7 ZFEÚ prijali účinné opatrenia, vychádza vo svojom rozhodnutí zo správy, ktorú predložil dotknutý členský štát v súlade s článkom 3 ods. 5 tohto nariadenia, a jej vykonávania, ako aj zo všetkých iných verejne oznámených dostatočne podrobných rozhodnutí vlády dotknutého členského štátu.

Ak Rada v súlade s článkom 126 ods. 8 ZFEÚ dospeje k záveru, že dotknutý členský štát neprijal účinné opatrenia, podá o tom správu Európskej rade.

2. Akékoľvek rozhodnutie Rady podľa článku 126 ods. 8 ZFEÚ o uverejnení jej odporúčaní, ak sa stanoví, že neboli prijaté žiadne účinné opatrenia, sa prijme okamžite po uplynutí lehoty stanovenej v súlade s článkom 3 ods. 4 tohto nariadenia.“

4. Článok 5 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Každé rozhodnutie Rady, ktorým sa v súlade s článkom 126 ods. 9 ZFEÚ dotknutý zúčastnený členský štát upozorňuje, aby prijal opatrenia na zníženie deficitu, sa prijíma do dvoch mesiacov od rozhodnutia Rady, ktorým stanoví, že neboli prijaté účinné opatrenia podľa článku 126 ods. 8 ZFEÚ. Rada vo svojom upozornení požiada členský štát, aby vykonal nápravnú trajektóriu vývoja čistých výdavkov v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 3 ods. 4 tohto nariadenia. Rada takisto uvádza opatrenia vedúce k dosiahnutiu trajektórie vývoja čistých výdavkov.“

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Rada môže na základe odporúčania Komisie rozhodnúť o prijatí revidovaného upozornenia podľa článku 126 ods. 9 ZFEÚ, ak:

- a) sa v reakcii na takéto upozornenie prijali účinné opatrenia a uplatňujú sa podmienky uvedené v článku 26 nariadenia (EÚ) 2024/1263 alebo
- b) sa uplatňujú podmienky uvedené v článku 25 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Revidovaným upozornením sa môže najmä predĺžiť lehota na nápravu nadmerného deficitu, spravidla o rok.“

5. V článku 6 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Rada pri zvažovaní toho, či sa v reakcii na jej upozornenie v súlade s článkom 126 ods. 9 ZFEÚ prijalo účinné opatrenie, vychádza vo svojom rozhodnutí zo správy, ktorú predložil dotknutý členský štát v súlade s článkom 5 ods. 1a tohto nariadenia, a jej vykonávania, ako aj zo všetkých iných verejne oznámených dostatočne podrobných rozhodnutí vlády dotknutého členského štátu. Zohľadňujú sa výsledky misie dohľadu vykonanej Komisiou v súlade s článkom 10a tohto nariadenia.“

6. Článok 8 sa nahrádza takto:

„Článok 8

1. Každé rozhodnutie Rady podľa článku 126 ods. 11 ZFEÚ o zintenzívnení sankcií sa prijíma najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa predloženia údajov podľa nariadenia (ES) č. 479/2009.

2. Každé rozhodnutie Rady podľa článku 126 ods. 12 ZFEÚ o zrušení niektorých alebo všetkých jej rozhodnutí sa prijíma čo najskôr a v každom prípade najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa predloženia údajov podľa nariadenia (ES) č. 479/2009.

3. Rozhodnutie Rady sa prijíma podľa článku 126 ods. 12 ZFEÚ len vtedy, keď sa deficit znížil pod referenčnú hodnotu, a ak Komisia predpokladá, že tak zostane aj v súčasnom a budúcom roku, a ak sa postup pri nadmernom deficite začal na základe dlhového kritéria, že dotknutý členský štát dodržal nápravnú trajektóriu vývoja čistých výdavkov stanovenú Radou v súlade s článkom 3 ods. 4 alebo článkom 5 ods. 1 tohto nariadenia.“

7. V článku 9 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Postup pri nadmernom deficite sa dočasne neuplatňuje keď:

a) dotknutý členský štát koná v súlade s odporúčaniami prijatými v súlade s článkom 126 ods. 7 ZFEÚ;

b) dotknutý zúčastnený členský štát koná v súlade s upozorneniami prijatými v súlade s článkom 126 ods. 9 ZFEÚ.“

8. Článok 10 sa nahrádza takto:

„Článok 10

1. Rada a Komisia pravidelne monitorujú vykonávanie opatrení prijatých:

— dotknutým členským štátom v reakcii na odporúčania prijaté podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ,

— dotknutým zúčastneným členským štátom v reakcii na upozornenia vydané podľa článku 126 ods. 9 ZFEÚ.

2. Keď sa opatrenia zúčastneného členského štátu nevykonávajú alebo ak z pohľadu Rady nie sú adekvátne, Rada okamžite prijme rozhodnutie podľa článku 126 ods. 9 alebo 11 ZFEÚ.

3. Ak skutočné údaje podľa nariadenia (ES) č. 479/2009 naznačujú, že zúčastnený členský štát nenapravil nadmerný deficit v určenom termíne stanovenom buď v odporúčaní vydaných podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ, alebo v upozorneniach vydaných podľa článku 126 ods. 9 ZFEÚ, Rada okamžite prijme rozhodnutie podľa článku 126 ods. 9 alebo 11 ZFEÚ.“

9. Článok 10a sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Komisia zabezpečuje stály dialóg s orgánmi členských štátov v súlade s cieľmi uvedenými v tomto nariadení. Na tento účel Komisia najmä vykonáva misie na účely posúdenia aktuálnej hospodárskej situácie v danom členskom štáte a určenia akýchkoľvek rizík alebo ťažkostí spojených s plnením cieľov tohto nariadenia, a umožňuje komunikáciu s inými príslušnými zainteresovanými stranami vrátane národných nezávislých fiškálnych inštitúcií.“

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Po tom, ako Rada prijme oznámenie podľa článku 126 ods. 9 ZFEÚ, a ak o to požiada parlament dotknutého členského štátu, môže Komisia predložiť svoje posúdenie hospodárskej a fiškálnej situácie v tomto členskom štáte. Zvýšený dohľad možno vykonávať v prípade členských štátov, na ktoré sa vzťahujú odporúčania a upozornenia vydané v nadväznosti na rozhodnutie prijaté podľa článku 126 ods. 8 ZFEÚ a rozhodnutia prijaté podľa článku 126 ods. 11 ZFEÚ na účely monitorovania na mieste. Dotknutý členský štát poskytne všetky informácie potrebné na prípravu a vedenie misie.“

10. Článok 12 sa nahrádza takto:

„Článok 12

1. Výška pokuty predstavuje najviac 0,05 % najnovšieho odhadu HDP predchádzajúceho roku za šesťmesačné obdobie a uhrádza sa každých šesť mesiacov, až kým Rada neusúdi, že dotknutý členský štát prijal účinné opatrenia v reakcii na upozornenie vydané podľa článku 126 ods. 9 ZFEÚ.

2. Rada v každom šesťmesačnom období nasledujúcom po období, keď bola uložená pokuta, posudzuje, či dotknutý zúčastnený členský štát prijal v reakcii na upozornenie Rady v súlade s článkom 126 ods. 9 ZFEÚ účinné opatrenia, až kým nie je rozhodnutie o existencii nadmerného deficitu zrušené. V tomto šesťmesačnom posúdení Rada v súlade s článkom 126 ods. 11 ZFEÚ rozhoduje o zintenzívnení sankcií, pokiaľ dotknutý zúčastnený členský štát nekoná v súlade s upozornením Rady.“

11. Články 14 a 15 sa nahrádzajú takto:

„Článok 14

V súlade s článkom 126 ods. 12 ZFEÚ Rada zrušuje sankcie uvedené v článku 126 ods. 11 ZFEÚ prvej a druhej zarážke v závislosti od významnosti pokroku dotknutého zúčastneného členského štátu pri náprave nadmerného deficitu.

Článok 15

V súlade s článkom 126 ods. 12 ZFEÚ Rada zruší všetky neuhradené sankcie, ak je rozhodnutie o existencii nadmerného deficitu zrušené. Pokuty uložené v súlade s článkom 12 tohto nariadenia nebudú dotknutému zúčastnenému členskému štátu nahradené.“

12. Článok 16 sa nahrádza takto:

„Článok 16

Pokuty uvedené v článku 12 sú všeobecným príjmom pre rozpočet Únie.“

13. Článok 17 sa vypúšťa.

14. Článok 17a sa nahrádza takto:

„Článok 17a

1. Komisia do 31. decembra 2030 a potom každých päť rokov uverejní správu o uplatňovaní tohto nariadenia.

V tejto správe sa preskúma:

- a) účinnosť tohto nariadenia pri dosahovaní jeho cieľa uvedeného v článku 1 ods. 1 a
 - b) pokrok pri zabezpečovaní užšej koordinácie hospodárskych politík a trvalého zblížovania hospodárskej výkonnosti členských štátov v súlade so ZFEÚ.
2. K správe uvedenej v odseku 1 sa prípadne pripojí návrh na zmenu tohto nariadenia.

3. Správa uvedená v odseku 1 sa postúpi Európskemu parlamentu a Rade.“

15. Vkladá sa tento článok:

„Článok 17b

Rada na základe odporúčania Komisie prijíma revidované odporúčanie podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ alebo revidované upozornenie podľa článku 126 ods. 9 ZFEÚ vo vzťahu k členským štátom, na ktoré sa 30. apríla 2024 vzťahuje odporúčanie podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ alebo upozornenie podľa článku 126 ods. 9 ZFEÚ a ktoré prijali účinné opatrenia.

Revidované odporúčanie alebo upozornenie prijíma spolu s prijatím odporúčania podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 stanovujúceho trajektóriu vývoja čistých výdavkov.“

16. Príloha sa vypúšťa.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Luxemburgu 29. apríla 2024

Za Radu

predseda

D. CLARINVAL